

POSEBNE KNJIGE – POSEBNE ZGODBE

mag. Darja Lavrenčič Vrabec

Pionirska – Kompetenčni center za mladinsko književnost in knjižničarstvo

Poslanica otrokom vsega sveta, 2. 4. 1970

Ela Peroci, vir: arhiv MK

»Ob mednarodnem dnevu mladinske knjige želim, da bi vsem otrokom sveta odpirale okna in okenca v svet in človeško življenje najlepše knjige in da bi prav te knjige speljale tudi poti od človeka do človeka, mu prinesle srečo in mir, iz dežele v deželo, po vsem svetu.«

(Povestice tik- tak, Mladinska knjiga, 1998, str. 205)

Poslanica otrokom vsega sveta, 2. 4. 2020, Lakota po besedah

Peter Svetina, vir: arhiv MK

Zgodba dečka, ki so mu operirali oči.

»Besede v pesmih in zgodbah so hrana. Niso hrana za telo, nihče si z njimi ne bo napolnil želodca. So hrana za duha in dušo. Lakota po besedah, kaže se kot malodušnost, kot brezbržnost, kot arogantnost. Ljudje, ki jih tare ta lakota, se ne zavedajo, da je njihova duša premražena, ne zavedajo se, da hodijo mimo sebe, pa se ne vidijo. Del sveta jim odteka, ne da bi ga sploh kdaj opazili.

To lakoto potešijo pesmi in jo potešijo zgodbe.«

Uvodnik Petra Svetine *Okno, teta Ela in tri reči za zgodbo*

v Priročniku za branje kakovostnih mladinskih knjig 2022 z naslovom *Utrip svet(eg)a*

»Pred kratkim sem bil pri otrocih, pri šolarjih, ki morajo zaradi lastnih duševnih stisk šolo obiskovati na psihiatričnem oddelku pediatrične klinike. »A si videl njegove oči?« me je vprašala zdravnica Marija, ko sva po mojem branju zgodb stopala na cesto. »Odkar je tu, še ni imel tako odprtih oči,« je rekla.

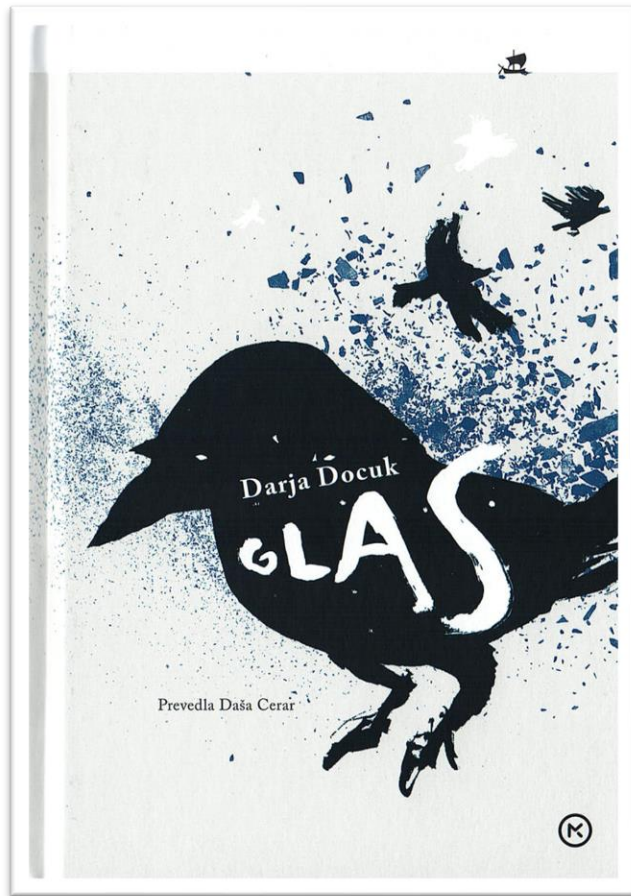
»Prav zato, mislim, ima pripovedovanje, ima zgodba tako moč, da otrok, ki dva meseca ni zmozel dlje kot sekundo, dve, gledati sogovornice v oči, z odprtimi očmi gleda pripovedovalca od začetka do konca zgodbe, saj ne ve, da ga gleda, v bistvu tudi ne gleda njega, skozenj gleda, gleda zgodbo skozi pripovedovalca. V zgodbi prepozna drugo polovico resničnosti, tisto iz besed.«

ZGODBE O KNJIGAH (BRANJE, KNJIGE, KNJIŽNICE)

Docuk, Darja: Glas

Mladinska knjiga, 2022. (Zbirka Odisej).

»Obstajajo zgodbe, ki jih ne moreš preprosto pozabiti, nosiš jih s sabo.« (str. 61)

Natsukawa, Sousuke: O mačku, ki je rešil knjige

Vida, 2022.

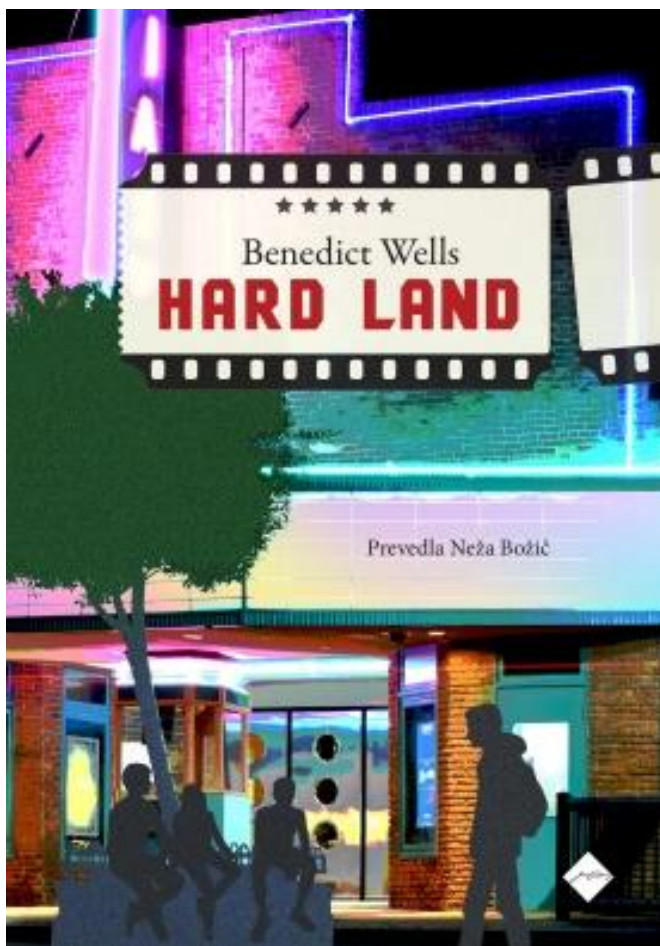

»Knjige imajo neznansko moč« (str. 42)

»Branje je lahko naporno, »so se starcu zasvetile oči za bralnimi očali. »Seveda je dobro, kadar v branju uživamo. A razgledi, ki jih lahko občuduješ na lahkotni, preprosti pohodniški poti, so omejeni. Ne obsojaj gora, ker so njihove steze strme. Dragocen in prijeten del plezanja je tudi napor, s katerim se korak za korakom vzpenjaš višje.« (str. 89)

Wells, Benedict: Hard land

Cankarjeva založba, 2022.

»Otroštvo je kot met žoge v zrak, odraščanje kot trenutki, ko znova pade proti tlom.« (str. 111)

»To pomeni, da moraš žogo vreči čim višje. Potem ostane dlje v zraku« (str. 111)

»Vrnil se boš k tistim letom, a vstopil vanje več ne boš ...

Mladost je kraj, ki si ga zapustil.« (str. 241)

»Mladost sama je trda dežela in besedilo seveda govori tudi o težkih straneh odraščanja ... « (str. 295)

»Smrt ni, kar si mislil, da je.

Niti tisto, kar nisi mislil, da je.« (str. 186)

»... In tako premikam vesla, ves čas proti novemu naprej

In nazaj ...

Vse do onstran časa, kajti vrnem se lahko samo kot moški.« (str. 278)

ZGODBE O KNJIGAH - ZA ODRASLE

Fortier, Dominique: Papirnata mesta

Cankarjeva založba, 2022.

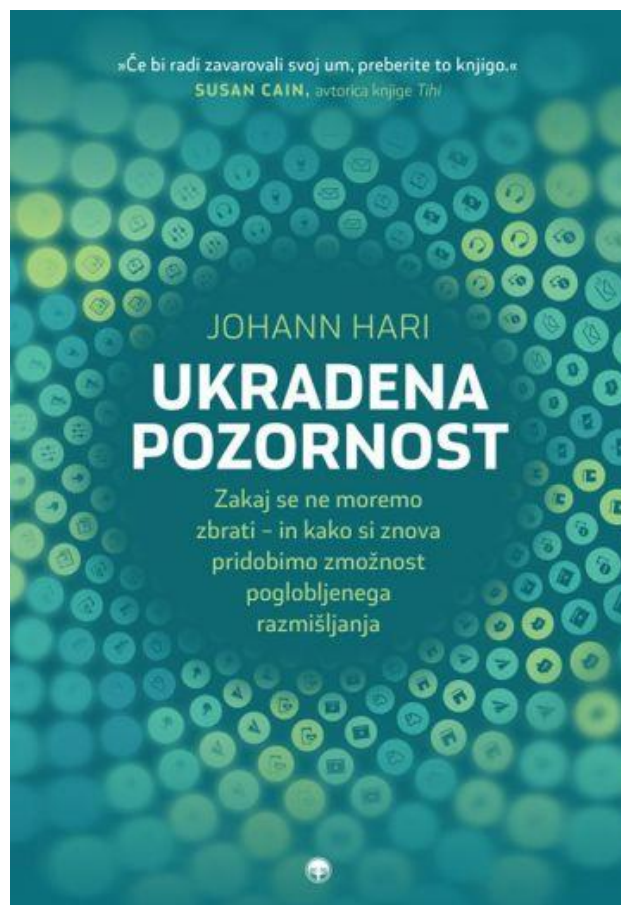
»Vsaka knjiga vsebuje sto drugih knjig.
Knjige so vrata, ki se odprejo in se ne zaprejo
več. (str. 45)

»Že drobcena Prijaznost,
kot Knjiga ali Cvet,
zaseje zrnje smeha -
ki v temi se razpre.

(Emily Dickinson: Pesem št. 55. v: Poezija 1,
str.47)

Hari, Johann: Ukradena pozornost:

zakaj se ne moremo zbrati - in kako si znova pridobimo zmožnost poglobljenjega razmišljanja. Primus, 2022.

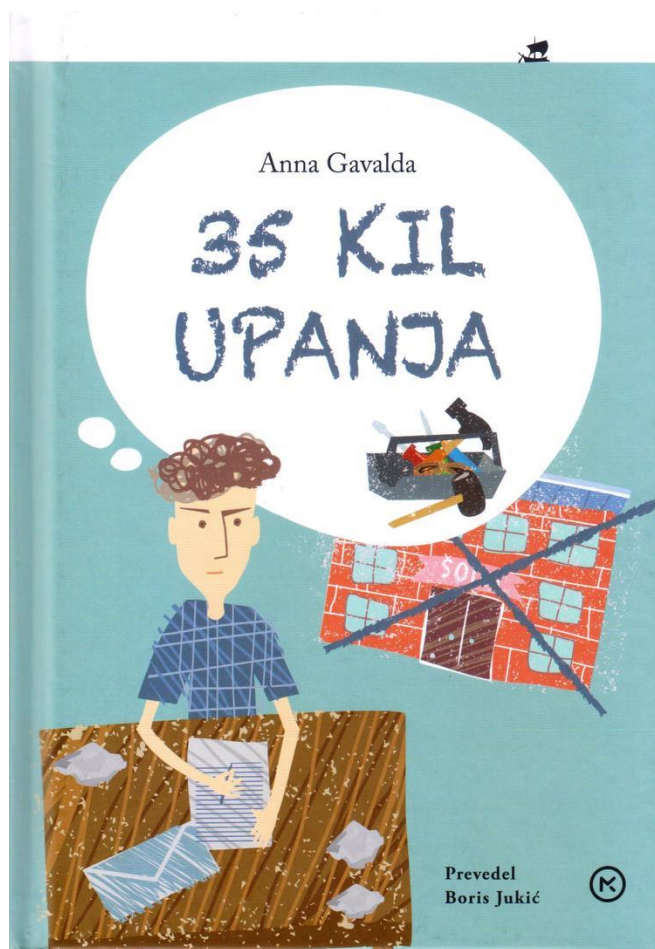

POSEBNE ZGODBE:

knjige za otroke ali otročih s posebnimi potrebami, tudi mlade (telesno, gibalno ali senzorno ovirani – slepi in slabovidni, gluhi in naglušni), z disleksijo, intelektualno ovirani) in knjige za otroke, mlade, zaznamovane zaradi izolacije ob pandemiji koronavirusa

Gavalda, Anna: 35 kil upanja

Mladinska knjiga, 2020. (Zbirka Odisej).

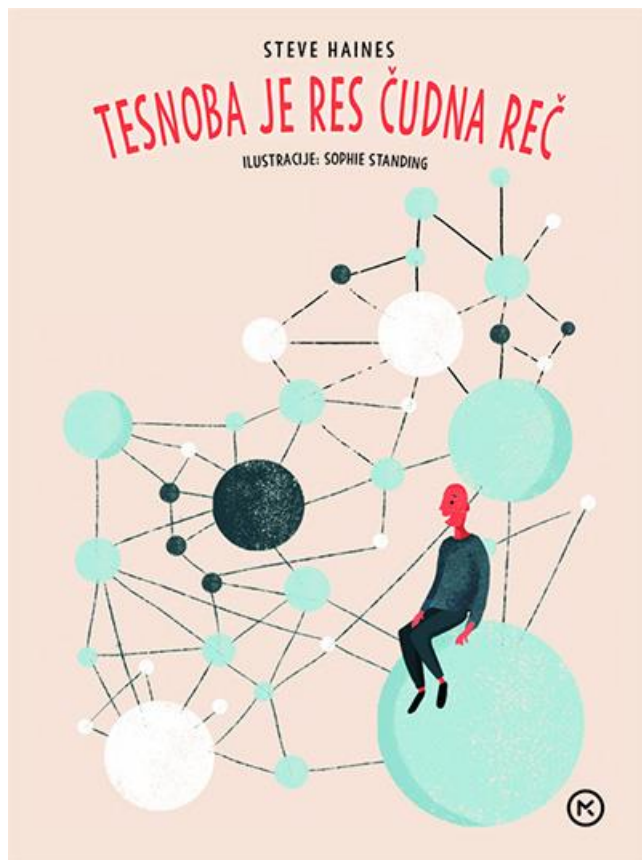
»Sovražim šolo.
Sovražim jo bolj kot vse na svetu.
In ne samo to ...
Uničuje mi življenje.« (str. 7)

»Uči se!«
»Uči se!«
»Uči se!«
»Uči se!«
»Uči se!« (str. 11)

»Fant ima glavo kot rešeto, spretne prste
in zlato srce ... Morali bo prepoznati in
spodbujati njegove sposobnosti.
Bilo je prvič in zadnjič v mojem življenju,
da me v kako državni vzgojni ustanovi
niso grajali.« (str. 15)

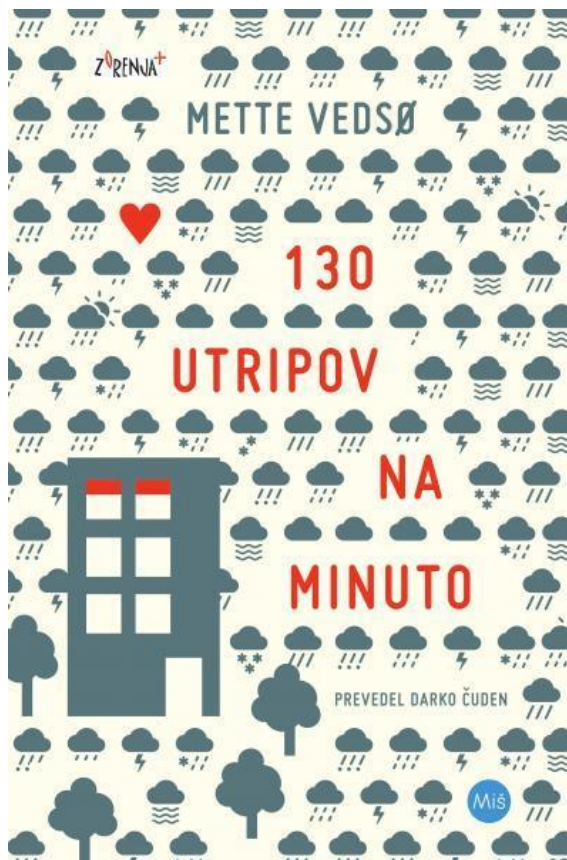
Haines, Steve: Tesnoba je res čudna reč

Mladinska knjiga, 2023.

Vedso, Mette: 130 utripov na minuto

Miš, 2022. (Zbirka Z(o)renja +).

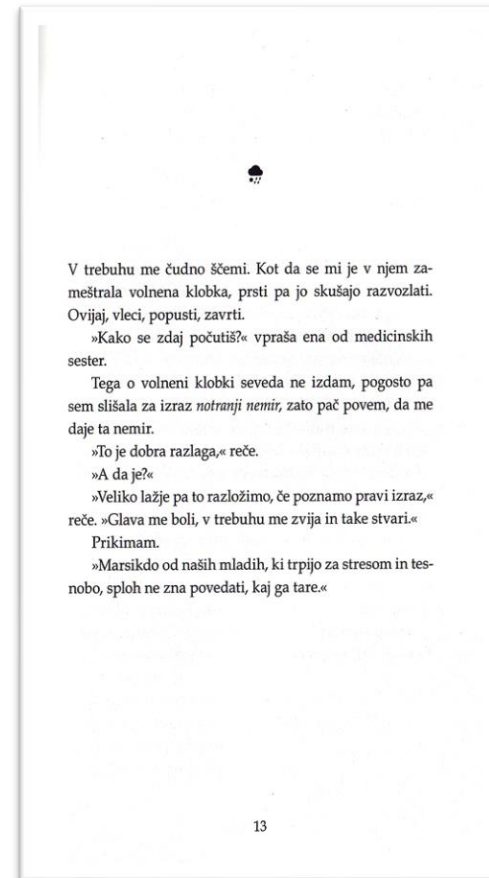
»Dvajset minut po začetku angleščine se jaz, Pia Maria Simonsen, tista iz 1.b. onesvestim in padem na vinilna tla.« (str. 6)

Vedso, Mette: 130 utripov na minuto

Miš, 2022. (Zbirka Z(o)renja +).

»Pot od tesnobe nazaj v polno življenje je zahtevna, a ne nemogoča. Na tej poti ne sme biti preveč izogibanj preizkušnjam, ki jih podoživljamo kot težke. Bolj nam pomaga, če smo deležni podpore in razumevanja pri spopadanju z izzivi, ki so za nas, kljub njihovi objektivni neznatnosti, ogromni. Besede izogibanja, kot so »ni ti treba, če te je strah«, morajo nadomestiti besede spodbude in razumevanja- »verjamem, da zmoreš, čeprav te je strah.«

(dr. Barbara Kreš, zakonska in družinska terapevtka, spremna beseda v knjigi (str. 140))

Villandsen, Lise: Kvantni skok

Mladinska knjiga, 2023. (Zbirka Odisej).

Družinsko situacijo ob spopadanju z novim in težkim problemom takole nazorno opiše Astrid:

»Nekoč sem gledala dokumentarno serijo o otrocih, ki so zboleli za rakom. Starši so preživljali hude krize, a so bili tudi zelo veliko z njimi. Držali so jih za roke. Poljubljali so jih in jim zagotavljali, da se bo vse srečno izšlo. Vsi so ob slabih novicah jokali in se objemali, in to je bilo res strašno, po drugi strani pa se vseeno nisem mogla otresti občutka, da imajo nekaj, česar mi nimamo.

Ne vem, kako se počutiš, če imaš otroka, kot je Cecilie. Mogoče si včasih v zadregi. Ali pa nikakor ne moreš razumeti. Mogoče bi bilo za moja starša lažje, če bi sestra ležala v kakšni bolnici s cevkami v nosu.« (str. 22)

*To je le nekaj odličnih zgodb, ki so vredne
vaše pozornosti in branja.*

*Mnogo več jih čaka na seznamu
Bralnospodbujevalne akcije, da posežete
po njih.*